

وفى ۹ محوز ۱۳۲۸ سنه

بازار ایرتسى فى ۷ شعبان ۱۳۳۰

|| جمعیت علمیة اسلامیه نك ناشر افكاريدر ||

مدیر مسئول	سر محرر :	صاحب امتیاز :
مکتب قضاة معلمارندن	فاتح مجیز درسعاملرندن	فاتح مجیز درسعاملرندن
کاپسلی	توقادلی	نصوح افندی زاده
منیر	مصطفی صبری	مصطفی عاصم

مندرجات

قسم نانی	قسم ادبی	قسم نانی	قسم ادبی
طاهر المولوی	ابن الرحمی	شام فتوحاتی	ایککنجی مصطفی
شوکت عونی		حمدله	
		مصطفی صفوت	مصطفی
		خیرالدین	م . صفوت
		الیاس مختار	ح . سعدی
		بزرده یکیلکدر	توحید ، تسلیک
		دوقتور دوزینی رد	اغیار نظرندہ نیلی ایدن حقیقتلر
		مدارس اسلام ، انتباه علما	افغان بایراغی

اعلان

نسخه سی ۱ غروش

اېوه احرى (بوسته اجر نبله براردرد)

ممالك اجبيه ايجون
۱۳,۰۰۰ فرانك
" ۶,۵۰۰

استانبول وولایات ايجون :
بر سنه لکی ۵۰ غروش
آلتی ایللی ۲۵ "

درج اولنیاان اوراق اعاده ایدلر

قارئلرمزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلش بولندیفی نظر اعتباره آلنه رق رعایتسز لکده بولنلماسی رجا اولدور .

مطبعة [توسع طباعت] باب عالی قارشوشنده عدلیه خانى نومرو ۱۹

متعذر در چونکه بولر فطرت سلیمه انسانی را تماماً ضایع
اجتناب کیدر لر .

خلاصه بر حقیقت محضه دن بشقه برشی اولیان دین
مبین اسلامی، پس و اینک شیله تنمو ایدن دوزی
وامثالک دماغی احاطه ایدمه از دین اسلام قبول ایندیکی
احکام جلیله اینجده اصلاً برخلاف موجود دکدر . بعض
معتبر و موقوف اولیان کتابلرده برک اوکوز و بالقی اوزرنده
طور دینغه دائر دین جلیل اسلامیته اسناد اولنان خرافه لر دن
دین اسلام قطعاً بریدر . زیرا قران حکمتفشانده کی شو
[ان الله یسک السموات والارض] نص مینی حکایه
مرفومئک بر کذب محض بولندینغه یک اچیق بر برهاند
مترجم عبدالله جودت یک افاده مرام نامیه یازدینی مقاله ده
[جهله عبادتکاران] تعبیرله نماز و اورج و دیگر فرائض
دینیسنی ایفا ایدن عوام مؤمنین و بعض صالحی مسلمینی
تزییف و تحقیر ایدور که بوسوز قدر مغایر اوصاف و انسایت
برگله بولقی ممکن دکدر . زوالی مترجم مطلقاً امراض دماغیه
مبتلا اولمیلدر که بوی هذانی لسانه المش و حقیقی برسوز
سویلدم دیهرک احتمالکه یورکنده بر مسرت حس آتشدر .
بوگون عتلی باشند اولان هر مسلم و غیر مسلم شهبند
ازاده اوله رق بیلورلر که بوملکک استنادگاهی جناب حق دن
صکره انصافسز و عقلسز مترجمک تزییفه یلتنده کی صاف بر
قلبه مالک اولوبده فرائض دینیسنی مهما ممکن ایفا ایدن
زوالی مسلمان چوجق لری اولان عسکرلردر .

هیچ بربرده دیکش طوئیده میوبده ینه اسلام محیطنده
بر قاج نان بازه جیقاران عبدالله جودت بیلمی ایدی که
او الله دن قورقمه دن تحقیرینه جرئت ایندیکی عسکرلرک
وعوام مؤمنینک سایه فیض تکملنده یشایور و اوصاف
مسلمانلرک سایه دیانتند راحه و حضور ایل وقت کچیر یورده
ینه عظیم برکفران اینجده پویان اوله یور .

نوراده زوالی مترجم یک بیسه ک بر غفلته اجتماع
ضـ اولیور که اوده [عبادتکاران] تعبیر

غریبیدر زوالی مترجم کوز کی آج اگر قلبک وار ایه
ایچه دوشون هبات [اللهم قلوب یقولن بها] عبادتکاران
اولان اهل ایمان هیچ بروقت جاهل اوله نماز اگر جاهل
اوله خالق کائنات اولان معبودینه عبادت ایتز لدرده سزک کی
اباحت اوتالاغنده کز لر ایدی .

ما بدمی وار . بازید در سعاملر ندن

خیرالدین

اعیان نظر نده تجلی ایدن حقیقتلر

اوروپا لیرک شرق و باخصوص عالم اسلام و ترکلر
حقنده کورمه دن بیلمه دن بر جوق ظن و افترا لرده بولند قری
هرکک معلومیدر . فی الواقع مملکتسزک احوالندن اوروپایی
خبردار ایدنلر ، یا اوروپا محیطنده کزن مسلمانلرله کسب
معارفه ایدن و یا خود مملکتسزده برای تجارت بر قاج سنه
اقامت ایدن اوروپا لیرلر ایهده بولر نه مملکتلرنده معارفه
ایله نده بوراده کی اقامت لیرله بزم ، عالم اسلامک احوالنه
تماماً واقف اوله مدق لری عالم اسلام حقنده بسندکاری بر
طاقم یا ککش فکرلر ایله تابندر .

وقتیله عالی پاشا زماننده لاترکی غزنه سنک امور
تحریریه سنی درعهده ایله استانبوله کلش و صکره مناسبته
مصر ، کرید ، جزائرده سنه لرحه بولنش و عالم اسلامک
احوالنه واقف اولمش بر فرانسه که موسوم بمیسمر (خاطرات
عالم اسلام) نامیه یازدینی بر اثری و قوف تام ایله یازمش
اولدیفندن بزم مدعا مزای اثباته کفایات ایده چی ایچون
مذکور کتابدن شو بر پارچه نک درجه مجبور اولدق .
اوروپا به خطاً موسوم بمیسمر شوبله دییور :
مسلمانلر دیرلر که :

[سز بزی اخلاق و معنویاتمزی یوزمش اولقله اتمام
ایدیور سکز . حالبوکه بتون بیوک شهرلر بکرده عیش
و عشرتی تأیید ا دوام ایندیرن و قادیلر بکزی قزلی بکزی
بالورده محال ذوق و طریده عالمک انظار مشتهانه سنه قارشی

جقيق صاحب قيقاران واولئى هر اوكنه كه نك قوجاغه
براقان سزر مغنوبانى چورومش انسانلر دكليسز .

بزي جهالتله مؤاخذه ايديورسكز مسعودانه باشماق
خصوصند سرك اصول تعليم وتديسكز بزم طر ز تربيه مزدن
دها آز حازر قيمتدر . ضرورب امانلز و جوققلره اوكر تديكمز
قواعد عقليه سايه سنده اولاد مز بر كوچك انسان كبي
حركت ايدرلر . حالبوكه سزده انسانلر و حق عالمربيله جوققلر
كيدر . مامورلر مزي ارتكاب وارثا ايله آتام ايدييور-
سكز . آوروپا نك شرقه كو ندرديكي سپايكان خلقك اخلاقي
منتظم اولسیدی يوحالر وقوعبولومیدی؟ اصول عدليه مزدن
شكايت ايدييورسكز . عینی وجهله بزمه سرك اصول
عدليه كزدن اشتكايه حمقمز واردر . حزارده سرك يكانه
قانونكز استبداد وتحكمدن بشقه بر شی دكلدر . ويركو
صوبوب صوغانه چورمك ، استملاك نامنه غضب وغارت
ايك ، صورواشكال مختلفه آلتنده تحقيرات وتذليلات
ايشته بزه تطبيق اينديككز عدالت ! ولو كه بزم قانمز سرك
ايچون مبذولا آقسين . هر حالده بزه بايدفكز معامله ،
كندبكهزه وطنداش بايدفكز مستملكات زنجيرينه روا
كوردبككز معاملاندن ده ابي دكلدر .

بزي حكم قدره ايمان ايتمكه تخطئه ايدييورسكز اوت!
بزبون حسابلرني قوانين طبيعیه نك لايتغيرلكنه استناد اينديرن
مهندسليكز ، عالمرليكز ، فيلوزوفليكز وكشفيا نه چالیشان
انسانلر كي مقدراته ايمان اينلردنر .

بزموته وبوتون مصائب وبلايايه قارشى توكل ايدر
و « قدر بويله ايش » ديرز . بوندن اومهى ايچون بزه
مقتدابه اولان حضرت فخر كشانك قول رسالتنه ايليريدر
بركون زيارت مقصديله نزد پيغمبريه بر عرب ككش ايدى
ميانهده شويله برحاوره حريان ايشدر .

— دودكي زويه براقك ؟

— قابوككز اوكنده براقدم يارسول الله .

— بريره باغلا دكي ؟

— خاير حفظ الهى به توديع ايتدم .

-- اويله ايسه خطا ايتدك . اك اول اونى بريره
باغلامق بعده صيانت سبحانيه ترك وتوديع ايتك لازم
ايدى .

آيات قرآنيه دن برينك تفسيرنى حاوى اولان « هر
شينك برسني واردر » مألدهكى حديث شريف ياردم ايت
جناب حقده سكا عون الهيسى رهبر ايدر . ضرب مثلنك
بر مقدمه سيدر .

خرستيانلغك عفو وغفرانه واحكام قضاييه متعلق اولان
عقيدتهى ؛ قدره ايماندن دها زياده اميدشكندر .

اسلاميتي بيلمديككز ايچون اسلامدهكى رقيت ايله
اوان اخيره قه قدرروسيه وبره زيلياده جارى اولان اسارتى
بربريه قاريشدر ييورسكز .

مسلمانلر آره سنده قطعياً اسارت بو قدر . هبى ده
قارداشدرلر . فقط انجيلده ميين معناده دكل : احكام جليله
قرآنيه توفيقاً مسلمانلر ك كافهسى عینی حقوق ووظائفى
حازدر .

خرستيانلغده اولدينى كي اسلاميت قرون وسطا
سرفلرى ، روس موژه بقلرى ، مستملكات زنجيرلى كي
برمذهب مشتركه تابع اولان انسان سورولرني اراضى
ايله برابر قابل نقل وبيع بر متاع صورنده اصلا تلقى
ايتمشدر .

شريعتمك طانيدينى اسيرلر مشركين ايله واقع محارباتده
الده ايديلن كيمسهرلدر . بونكه برابر بونلر ك جوققلرى
اسلاميتي قبول واهتدائيه ايتسهرلر ، قيدرفيتدن قور توله مازلر .
اولر مزي اداره ايدن چركس قادينلرى ، اسكى
ملوكيلر ويكيچريلده اسير دكلدرلر . بعض مملكتلرده
اوبونك ايچنده غلطان اولدقلرى سقالتله چاره ساز اولق
وياخود ياره قازانق ايچون اولادلرني ياره مقابلنده صاملرى
بك اسكى زماندنبرى جارى بر اصولدر . مساوات اسلاميه
نقطه نظرندن بو مسلك بي حدوددر . نه قدر اسيرلر

وارد در که پاشا - جنرال ، ناصر اولمشدر ! . . حتی همان
بتون سلاطین اسیر والدملک بر محصول ذریه پدر .
آفریقایی مرآتیدن کان زنجی اسیرل مصرده
وتور کیده بی نظایر برسمد طالع . ولورلر اسارت مدینت
حاضره نیک ایلک مرحله سیه باقلا شامش اولان وحشیلر
ایچوندر . اگر بوندرک عسکره آلتیمی وکار بانارله نقل
ایدلی برطاقم اعتراضات محتمله میدان آچورسه یلنملیدر که
بوخطا اسلامیه عائد دکلدر .

سیستین کلیسا سنده سارینک انجیلکی محافظه ایدلک
مقصودیه خادم حالته کتیرلمش اولان کیمسه لر خننده اولدینی
کبی بزده کی طواشیلر مسئله سنک مسئولیتی ده اسلامیه عطف
ایتمک برحق سزاقدر .

نه قرآن کریم - انجیل شریف سوء استعمالند نطولای
مستحق مواخذة و تنقید اوله مازلر .

سزک فکر کزجه بزم سقوط حاضر مرک سبی تعدد
زوجاتدر . سوزی سالم بر نتیجه ایصال ایچون برآراق
شمعه کالی جهان انسانیتک کوزلری قالمشدر ان عرب
مدینتی ده تعدد زوجاتک محصولی عد ایتمیدیکیز . بواصول
اساساً سزده جاری ایدی . عزیزلر صرمنه ادخال ایتدیکیز
شارلمانیک زوجهرلی متعدد ایدی . شارلمانیک اوغلنک
ایلک ایشی آقسی لاشه بل حرمی طاغیتیم اولمامشیدی ؟
حتی شو صوک زمانلرده پروتستانلک واضی اولان
لوتر ؛ زوجه سنک چیرکین . فنا قوقولی اولدینی وچوق
دوز کون استعمال ایتدیکی ایچون هس لاندغراونه بردها
آلغه مساعده اتمه مشیدی ؟

برافک شو مرأییک ! . اعتراف ایدک که حقیقی بر
ارکاک ، خروس کی ؛ دائماً تعدد زوجات صاحبیدر . بویه
اولماق ایچون انسانک برحال فوق العاده و مستثنای اولقی
اوزده یابر قیرمان یاخود برولی اولمی لازمدر .
شمعی سزده صورارم ؛ ایجاب طبیعت و حیوانیتی
سفاهتله نوعه حق برده بویه طرق و وسائط مشروعه ایله

تطمین ایتک دها اینی دکیدر ؟
عصمت و ضعیفیت مساویته شوات رجولانه به فدا
ایده ک برده ؛ منطوق قرآن منیف هر قادینک بر زوجی
و هر جوحنک مسئول بر پدری بولمی شایان ترجیح دکیدر ؟
شمعی بتون ملکتری کیزی تسبیح ایدن سرده کی
تعدد زوجاتک بزده کندن دها آز فاسد الاخلاق اولوب
اولدینی تدقیق ایدم :

حرم ؛ باناخیلره قارشی درود یواری مدود و حظو-
طات زوجیه نیک تضمین کاهی ، منظم بر حرم الاحرامدر . بر
حرمده ایستر ایسه ایکی یوز قادین بوانسون ؛ آوروای
سرایلر ندکی ده دونورلر ، توایی و بوندرک خدای نازل
برنس ویا قرالارک قبضه تصرفنده دکلر سیه او قادینه ده
صاحب خانه نیک تحت تملکنده دکلدرلر .

برسقف آلتنده برچوق قادین جمع ایدلسی اوخانه نیک
وسعت معیشته دلالت ایدر . اگر اوراده سوء استعمال
وقوعوبیورسه بویده یالکیز مسلمانلرده واقع بر حال دکل
دنیا نیک هر طریقه موجوددر .

سزک قانونکیز انسانل طرفندن ینه انسانلر ایچون
موضوعدر . فقط بزمنکی معاشقات شاعرانه ، احترامات
فانیه دن متأراولمیه ق - تراید افرادنوعه معطوف وصنعت
والدینده قادینه قابل دوام بر سعادت یکنه بخش ایدن -
قانون طبیعی تأیید ایدر .

انتظام عالمه جهت مذهبی هجه اداره ایدلکده و تعاملا-
تدن نشأت ایتکده اولان تعدد زوجاتدن متأراولماز .
مورمونلر بوحالی تصدیق و تأیید ایدن بر مثالدر .

قار ، عیاشاق ، سقوط . . سعادت بیتیه نیک امل
فلاکتلری ایشته بونلردر ! .

ایشته بو احکامی حاوی اولمغه اسلامیت قادینه سزک
قانون جزا کزک بخش ایتدیکی قدرندن مؤثر ، بامباشقه
بر مکافات بخش و تئمین ایدر .

بر اسلام قادی ققوز یاشنده واصل رشد اولور .

و تحصیل رضایه احتیاجی اولقمزین تأهل ایدمبیلیر .

جهازیده زوجهمنه زوج ویریدیکی ایچون قادین موقع اجتماعیری الك بیوک کیمسه لرلده ازدواجه مقتدردر . و کندیسنه ویریلن جهازی اداره و تصرف ایدر . و اؤک صاحبه سی اولور . اسباب مستعجله سببیه خانه زوجی ترک ایدمبیلیر . اگر زوجک ثروت واقفدار یوقسه قادین هدایایه و مسافره شامل اولماق شرطیه غایله ک طامانی تدارک و احضاره مأموردر . بعض اختلافات و منازعاتده قادینک یمینی زوجک یمیندن قوتی طوتولور .

تعدد زوجات مجبوری دکدر . بر آدمک ایکی قاریسی اولورسه امین اولمی که چوق دفعه ایکنجی زوجیه یی برنجیسی انتخاب و آرزو ایتمشدر . چونکه کندیسیده خستدر .

اگر تعدد زوجات مسئله سنک . محاط اولدینی تقیدات سببیه ، حقیقی مؤمنلرجه تطبیق مشکل اولدینی نظر دفته آلتیر ایسه اعتراف ایدمیلیدر که مسلمان قادیی خرستیان همشره سنک مرحتته دکل غبطه سنه شایاندر . بعض نادرات مستکنا اولمق اوزره مسلمان قادیی ، سوء استعمالاتی قرآن مبین قدر باشقه هیچ بر دین منع ایدمه مکده اولدینی ایچون ، حالندن مشتکی دکدر]

بزمسلما نلرک اوروبایلرله قارش یوردکمز شوچارلمر موسومیسمرک قلبنده ائی بریر یامش اولمی که خاطراننده یازمقدن صرف نظر ایدمه امش بر حقیقت اغیار نظر ننده تمجلی ایدیور دوسته سوز دوشیری یا ؟

ارمناکلی

مصطفی صفوت

طمره لرده

احوال مدارس ، علمایه انتباه

اعلان مشروطیتی متعاقب مدارسک یکی بر اثر حیات کوسترمجکنی هرکس وبالخاصه منسوبی امید و انتظار ایدردی . نه چاره ک بنون بو امیدار انتظارلر بوشه چققدی . بالکنز استنبوله کی مدارسدن بعضیلری اصلاح ایدیلهرک بونلره زمان حاضر ترقیاتیه متناسب پروغراملر تنظیم

و فنی درس لر ادخال ایدلدی فقط بو . یک محدود . یالکنز استنبوله منحصر قالدی . طشره مدرسلری اسکی حالندن بدتر بر حاله در ایچارنده طلبه نامنه کیمسه بولمیلور مدرسه لرک قبولری دیوارلری ایکیله اکیله بیقیلیور . ملت اسلامه وداع ایدر . دیورکه :

ای ملت اسلام ! سزک فاتح لریکنز هنده ، تورانه ، اندلسه . و یانه به کیتدک لری وقت سائق حقیقی کم ایدی اونلر تحصیل لری نرده اکل اتمش علمی ، اخلاقی نرهدن المشدی ؟

سز او اسلافک خیر الخلف اولادی دکلیسکز ؟ شمدی بیت العسکوت و مائل انهدام اولان بو الحاق طاوانی رطوبتی او طهر لر نر زده اولیه مؤلف لر . مفسر لر ، مهندس لر یتشدیکه آناری اوروپا حکما سی طرفندن ترجمه ایدلش اونلری بیه مستفید قیلمشدر . شمدی بویه خراب اولم یقیلدم ر و امیدر . او یانکنز ای ملت اسلام ! وقیله حقیقی اتحادی تأسیس ایدن مدارس خراب اولیور ای ملت اسلام ! بومؤسمه لرک یکیدن اصلاح و اعیارینه چالیشماز ، زماننر ترقیاتیه متناسب درس لر علاوه ایدرک مدرسلر معلم لر مریبلر طوماتاز ، حقیقی مرشدلر یتشدیر مرمزه ک بیلکیکز که کیتدیکمز یول اوچورومه کیدر .

ای علما ! سز عجبانه وقت او یانه جقسکز ؟ عجبانه وقت بو ملت اسلامک فداکار اولادلری . حقیقی مرشدلری اوله جقسکز ؟ آرتق تدارک معیشت ایچون دکل [ان الدین عندالله الاسلام] ی تقهیم . حق تلقین ملت اسلامی ارشاد ایچون اوغراشه ملی آج قالمی . محبوبه سی اولومی کوزه المایده [من علما فکتمه الحکم یوم القیمه باجاه من النار] حدیث عالیه بیه بیان بیوریلان عذاب الیه دن نجاتی تکرر ، تذکر ایلی . اوکا کوره ایراد مقال : اثبات موجودیت ایلی . عجبانه آرمزده ظهور ایدن نفاق و شقاق نرهدن باشلا یور . بونلرک مبدائی دینی خطا لر یز دکلیدر ؟ حرامی حلال اعتقاد ایله اوامر الیه بیه امتثال ، نواهیسندن